

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจ
ในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*

LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE 21st CENTURY
THAT AFFECTING TEACHER'S INSPIRATION OF PERFORM UNDER
NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 4

อรพรรณ อาชาชาญ*, เบญจพร ชนะกุล, สุภาพ เต็มรัตน์

Orapan archachan, Benchaporn Chanakul, Suparp Temrat

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Master of Education Program, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6355701030@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู และ 4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ซึ่งมีรูปแบบวิจัยคือ การวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (แบบตัดขวาง) (Cross-sectional Descriptive Studies) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย ด้านความคิดสร้างสรรค์ และความฉลาดทางอารมณ์ โดยสามารถร่วมทำนายได้ร้อยละ 9.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย 1) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 2) วิสัยทัศน์ ได้แก่ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องมีทักษะ 3) ความคิดสร้างสรรค์ และ 4) ความฉลาดทางอารมณ์

คำสำคัญ ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21, แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

Abstract

The purpose of this research is to study 1) Leadership of School Administrators in the 21 Century 2) Teacher Performance Inspiration 3) The leadership of school administrators in the 21 th century that affects teachers' motivation for performance. and 4) Leadership Development Guidelines for School Administrators in the 21 Century That Affect Teachers' Performance Aspirations Nakhon Si Thammarat Primary Education Area Office District 4 The research methodology is descriptive research at a particular point in time (Cross-sectional Descriptive Studies) The subjects in this study were school administrators and teachers 388 people Research instruments include: questionnaire It has a total sentiment value of 0.92. Statistics used to analyze data include: Frequency, percentage, average, standard deviation Analysis of Pearson's correlation coefficient and content analysis The results of the research were as follows: 1) Leadership of School Administrators in the 21 Century overall and individual aspects are at a large level. 2) Teacher Performance Inspiration overall to a large extent. 3 The leadership of school administrators in the 21 th century that affects teachers' motivation for performance Affiliated with Nakhon Si Thammarat Primary Education Area Office District 4 consist: Creativity and emotional intelligence It can contribute 9.30 percent statistically significant at the .05 level. 4) Leadership Development Guidelines for School Administrators in the 21 Century That affects teachers' motivation for performance Nakhon Si Thammarat Primary Education Area Office District 4 consist: 1) Innovation and Information Technology in Education 2) Vision includes: Executives must have genuine leadership. Executives must have skills. 3) creativity and 4) Emotional intelligence

Keywords: Executive, leadership in the 21 century, Teacher Performance Inspiration

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เกิดจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมและการเป็นโลกดิจิทัลที่สภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกมีการส่งฐานข้อมูลและเชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันส่งผลกระทบต่อการวางแผนและการกำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการสร้างความมั่นคงและการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาจึงต้องมีการออกแบบ เพื่อเพิ่มความสามารถของมนุษย์สำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและเป้าประสงค์หลักของการจัดการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจน เพื่อให้การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ส่งเสริมปลูกฝังความคิดความรู้ทัศนคติและทักษะแก่ประชาชนในสังคม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

การกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถจัดเตรียมการศึกษาของประเทศ ได้มีความสมบูรณ์พร้อมในทุก ๆ ด้านเป็นแนวทางในการสร้างความชัดเจนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการวิเคราะห์สภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาสู่ปรัชญาด้านการศึกษาไทยประเด็นท้าทายของการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกและแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยรวมทั้งกลไกการขับเคลื่อนสู่ภาคปฏิบัติ ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการ

สภาการศึกษา, 2557) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ขับเคลื่อนในการพัฒนา การศึกษาสู่การปฏิบัติเพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยมีคุณภาพมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของ ความเป็นไทยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดมีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการเรียนรู้ระดับสูงไปและดำรงชีวิตในอนาคตจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานต้องนํานโยบายสู่การปฏิบัติ โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ถือปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษา ในการพัฒนาการ เปลี่ยนแปลงทุกด้านจะต้องเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง ให้ครูและนักเรียนสามารถก้าวสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลให้ได้เพราะในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการ เปลี่ยนแปลง และเป็นยุคที่มีปัญหาท้าทายสำหรับผู้บริหารเป็นเรื่องของคุณภาพ (Qualities) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills) ของผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษา ของ ตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง ในด้านต่าง ๆ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556) จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ตัวแปรที่สำคัญก็ คือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้นำที่ดี มีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา ความรู้ความสามารถ กล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยทักษะภาวะผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มองเห็นภาพของอนาคตและสามารถสร้าง แรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุดหากกล่าวถึง ทักษะภาวะผู้นำจะมุ่งเน้นถึงคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลประสิทธิภาพผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำ องค์การจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานบริหารตนเองและบริหารบุคคล อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาวะผู้นำจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา เนื่องจากเป็น องค์ประกอบที่สำคัญซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียนผู้นำจึงต้องมีบทบาทในการรับรู้กับผู้ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวกเพื่อให้สมาชิกในหน่วยงานใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (สุมาพร ทำทอง, 2554) ประสิทธิภาพขององค์การอาจจะพิจารณาได้จากความพึงพอใจของสมาชิกในหน่วยงานนั้น ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำกล่าว คือต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมและเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของ บุคลากรในโรงเรียน ใช้ศิลปะของบุคคลที่สามารถโน้มน้าวให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคน ได้แสดงพฤติกรรมของ ตนเองตามที่ผู้นำประสงค์ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของส่วนรวม หรือของ ผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข (สันติ บุญภิรมย์, 2557) ภาวะผู้นำ จึงเป็นศิลปะในการทำให้เกิดอิทธิพลในการจูงใจผู้อื่น ให้ร่วมปฏิบัติงานเพื่อให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย และเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จต่อ องค์การนั่นเอง ทักษะภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และ การบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำช่วยให้มีผู้นำที่มีความ เข้าใจในประสบการณ์และเข้าใจคุณค่าของความเป็นผู้นำในตนเองตระหนักถึงวิธีการขจัดความขัดแย้งในการ ปฏิบัติงานส่งเสริมพฤติกรรมและพัฒนาความสามารถพิเศษของความเป็นผู้นำมุ่งบรรลุเป้าหมายของการ ปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ โดยให้ทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการวางแผนไปสู่เป้าหมาย ของการปฏิบัติงานร่วมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็น ภาวะผู้นำที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้นำในระดับต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ ทักษะการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิผล ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการวางแผน ทักษะการกำกับกำกับการปฏิบัติงาน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสร้าง ความสัมพันธ์ ทักษะการเป็นพี่เลี้ยง ทักษะทางสังคม ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการกระตุ้นจูงใจทักษะการคิดและ สะท้อนผล ทักษะการจัดการตนเอง ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านความ

ฉลาดทางอารมณ์ ทักษะการเสริมพลังอำนาจ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ทักษะการจัดความเสี่ยง (บุญช่วย สายราม., 2557) และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู มีส่วนทำให้การศึกษาของไทยพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพการใช้กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการนั้นผู้บริหารองค์กรจะต้องนำกลยุทธ์ที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความพอใจ สมศรัใจที่จะทำ พร้อมการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้มีแนวโน้มนโยบายพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560) แรงบันดาลใจ จึงเป็นกุญแจที่สำคัญที่จะนำให้ทุกคนไปสู่ความสำเร็จในหลาย ๆ ด้านของชีวิต แรงบันดาลใจอาจจะหล่อหลอมมาจากรูปแบบของจินตนาการ ความประทับใจจากจิตใต้สำนึกประสบการณ์ หรืออื่น ๆ สุดแต่เจ้าของแรงบันดาลใจนั้นจะนำมาใช้สร้างอิทธิพลต่อความคิดของตนรวมถึงการนำแรงบันดาลใจนั้นมาพัฒนาต่อยอดอย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นศิลปินหรือนักประดิษฐ์ที่มีชื่อเสียงล้วนอาศัยแรงบันดาลใจเป็นกุญแจที่สำคัญในการขับเคลื่อนแนวความคิดไปสู่การสร้างปณที่ทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติงานนั้นมีความสำคัญในการสร้างองค์การให้ประสบความสำเร็จ สามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรได้กล่าวถึง ลักษณะของปัจจัยสำคัญในการทำชีวิตประสบความสำเร็จกล่าวว่า “ปัจจัยสำคัญในการทำประสบความสำเร็จได้นั้น ประกอบด้วย 3 สิ่ง คือ แรงบันดาลใจ ปัญญา และการบริหารจัดการที่ดี หากขาดส่วนหนึ่งส่วนใดการจะก้าวเข้าสู่ความสำเร็จจะยากและเหนื่อยมาก อาจจะทำให้ไปไม่ถึงจุดหมายก็ได้” สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของแรงบันดาลใจที่ผู้บริหารจะต้องสร้างขึ้นให้กับบุคลากรภายในองค์กรเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำที่สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานเป็นการสร้างความรู้สึกสนุกกับการทำงาน เพื่อให้บุคลากรได้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข รักองค์กร มีความกระตือรือร้นในการทำงานไม่ไขว่มาทำงานเพื่อเงิน คนที่ทำงานเพื่อองค์กรอย่างแท้จริงจะพยายามพัฒนาตนเอง ผู้บริหารในฐานะผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน คือรู้ว่าต้องการอะไร และจะอย่างไรจึงจะสัมฤทธิ์ผลสื่อสารให้ทุกคนรู้ประเมินสภาพแวดล้อม ทรัพยากรขององค์กร กระตุ้นให้องค์กรขับเคลื่อนด้วยการจงใจ (สุภัททา ปิณฑะแพทย์, 2554) ภาวะผู้นำที่สร้างแรงบันดาลใจมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 สามารถใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อศึกษาแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (แบบตัดขวาง) (Cross-sectional Descriptive Studies) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 125 คน และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,166 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,291 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 97 คน และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 291 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 388 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratifi Random sampling)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิด หลักการ จากตำราเอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

1.2 กำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1.3 สร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตำราและเอกสาร แล้วนำมากำหนดเป็นตัวแปรที่จะศึกษาและกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างแบบสอบถามในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจทานและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วน

1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านอาจารย์ปรึกษาแก้ไขแล้ว มาหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่ง เป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

1.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำคะแนนมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach. Lee J., 1970) ซึ่งการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู

2.2 กำหนดหัวข้อประเด็นที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

2.3 รวบรวมข้อคำถามที่ต้องการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้

2.4 พิจารณาแต่ละข้อคำถามว่ามีความเป็นปรนัยหรือมีความชัดเจนทางภาษาเหมาะสมสำหรับการถามกลุ่มตัวอย่างหรือไม่

2.5 นำข้อคำถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามว่าครอบคลุมประเด็นที่ต้องการสอบถามหรือไม่ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำข้อคำถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว เพื่อนำไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การสัมภาษณ์จริง จำนวน 1-2 คน ว่ามีความเข้าใจคำถามและสามารถตอบคำถามตามที่ต้องการได้หรือไม่

2.8 แก้ไขปรับปรุงข้อคำถาม และนำข้อคำถามไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในการอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลยื่นต่อผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยจัดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยรูปแบบออนไลน์

1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือบันทึกเสนอจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้ให้สัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาต นำเสนอต่อผู้ให้สัมภาษณ์

2.3 นัดหมายการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครูโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) ใช้สถิติการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentages)

1.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และวิเคราะห์สมรรถนะของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) โดยวิธีการตีความและสร้างข้อสรุป และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัย พบดังนี้

ตอนที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตามที่ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3.44	.33	มาก
วิสัยทัศน์	3.75	.64	มาก
ความคิดสร้างสรรค์	3.74	.68	มาก
ความฉลาดทางอารมณ์	3.86	.41	มาก
รวม	3.70	.35	มาก

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ความฉลาดทางอารมณ์ ($\bar{X} = 3.86$) วิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.75$) ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.74$) และนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตามที่ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม

แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
คุณลักษณะที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ (Visionary)	3.75	.40	มาก
คุณลักษณะที่ 2 ความน่าไว้วางใจ (trust)	3.62	.40	มาก
คุณลักษณะที่ 3 ความกระตือรือร้น (Enthusiasm)	3.52	.30	มาก
คุณลักษณะที่ 4 มองในแง่ดี (Optimistic)	3.50	.33	มาก
รวม	3.60	.22	มาก

จากตารางที่ 2 แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คุณลักษณะที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) มีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานมาก

ที่สุด ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคุณลักษณะที่ 2 ความน่าไว้วางใจ (trust) ($\bar{X} = 3.62$) และคุณลักษณะที่ 3 ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(Y _{tot})
ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (X ₁)	1.000				
ด้านวิสัยทัศน์ (X ₂)	-.041	1.000			
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X ₃)	.034	.748**	1.000		
ด้านความฉลาดทางอารมณ์ (X ₄)	-.002	.054	.148**	1.000	
แรงบันดาลใจ (Y _{tot})	-.089	.232**	.232**	-.124*	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อยู่ระหว่าง -0.041 – 0.748 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและลบในระดับต่ำถึงสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 (Y_{tot}) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกและลบน้อยอยู่ในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง -0.089 – 0.232

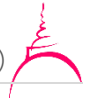
ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 (บทสัมภาษณ์) โดยผู้วิจัยได้สรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. **นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา** ได้แก่ การพัฒนาตนเองและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับงานวิชาการ

2. **วิสัยทัศน์** ได้แก่ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องมีทักษะ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และนำความเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชามาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการสร้างทีมงาน (Team Work)

3. **ความคิดสร้างสรรค์** ได้แก่ ผู้บริหารควรเป็นผู้มีความรอบรู้ มีองค์ความรู้อย่างรอบด้าน และเชี่ยวชาญ โดยการหมั่นศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เช่น การศึกษาดูงาน ที่เยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารอื่น ซึ่งจะส่งผลให้มีความเชื่อมั่นว่าผลงานที่สร้างสรรค์ได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาอย่างดีบนพื้นฐานของความรอบรู้รอบด้าน

4. **ความฉลาดทางอารมณ์** ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมอารมณ์ตนเอง ไม่แสดงอารมณ์ในทางลบต่อผู้ร่วมงานถือเป็นการให้เกียรติผู้ร่วมงาน และการอ่านใจคาดเดาความคิดของคนรอบข้าง เพื่อเน้นการทำงาน

ด้วยความพึงพอใจของทุกฝ่ายด้วยการสร้างทัศนคติในทางบวก การมีอารมณ์ขัน สุขุมรอบคอบ และสร้างความไว้วางใจต่อผู้ร่วมงาน

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 มีความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง มีทักษะความรู้ความเข้าใจในการนำบุคคล อีกทั้งยังมีการศึกษาของ มนต์รัก วงศ์พุทธะ ศึกษาเรื่องทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม และรายด้าน ประกอบด้วย ความฉลาดทางอารมณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ และความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ (มนต์รัก วงศ์พุทธะ, 2564)

2. แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 มีทักษะความรู้ความเข้าใจในวิสัยทัศน์ของผู้นำสถานศึกษา ส่งผลให้มีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานในระดับมาก อีกทั้งยังมีการศึกษาของ การศึกษาของ สุพัตรา ภูนาวัง ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบันดาลใจของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงบันดาลใจของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีวิสัยทัศน์ มีความน่าไว้วางใจ มองในแง่ดี และมีความกระตือรือร้น ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพ โดยเฉพาะสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการจัดการบริหารการจัดการองค์การมีโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบเพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษา (สุพัตรา ภูนาวัง, 2562)

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความฉลาดทางอารมณ์โดยสามารถร่วมทำนายได้ร้อยละ 9.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำสถานศึกษากับครูอยู่ในทิศทางบวก และยังมีการศึกษาของ มนต์รัก วงศ์พุทธะ ศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ (X_3) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (X_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 47.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (มนต์รัก วงศ์พุทธะ, 2564)

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

4.1 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาตนเองและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับงานวิชาการ นอกจากนี้การศึกษาของ นิตยา หอยมุกข์ ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า หากผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำตามองค์ประกอบทั้ง 4 ทักษะประกอบ 1) ทักษะด้านการสื่อสาร 2) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านวิสัยทัศน์ และ 4) ทักษะด้านความร่วมมือนี้แล้วจะส่งผลดีต่อการบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย (นิตยา หอยมุกข์, 2562)

4.2 วิสัยทัศน์ ได้แก่ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องมีทักษะ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และนำความเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชามาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการสร้างทีมงาน (Team Work) นอกจากนี้การศึกษาของ ฐนพร จันทรมัน ศึกษาเรื่องทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะวิสัยทัศน์ และทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ (ฐนพร จันทรมัน, 2564)

4.3 ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ผู้บริหารควรเป็นผู้มีความรอบรู้ มีองค์ความรู้รอบด้าน และเชี่ยวชาญ โดยการหมั่นศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เช่น การศึกษาดูงาน เทียบชมสถานที่ต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารอื่น ซึ่งจะส่งผลให้มีความเชื่อมั่นว่าผลงานที่สร้างสรรค์ได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์มาอย่างดีบนพื้นฐานของความรอบรู้รอบด้าน นอกจากนี้การศึกษาของ มนต์รัก วงศ์พุทธะ ศึกษาเรื่องทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม และรายด้าน ประกอบด้วย ความฉลาดทางอารมณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา วิสัยทัศน์ และความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ (มนต์รัก วงศ์พุทธะ, 2564)

4.4 ความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมอารมณ์ตนเอง ไม่แสดงอารมณ์ในทางลบต่อผู้ร่วมงานถือเป็นการให้เกียรติผู้ร่วมงาน และการอ่านใจคาดเดาคำคิดของคนรอบข้าง เพื่อเน้นการทำงานด้วยความพึงพอใจของทุกฝ่ายด้วยการสร้างทัศนคติในทางบวก การมีอารมณ์ขัน สุขุมรอบคอบ และสร้างความไว้วางใจต่อผู้ร่วมงาน ซึ่งนอกจากนี้การศึกษาของ พระมหาอำพล ชัยสารี และคณะ ศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเชื่อมั่นในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะประสบความสำเร็จได้นั้นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในเชิงบริหารจัดการ ก็คือ ผู้นำทางการศึกษา หรือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดี มีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์ (พระมหาอำพล ชัยสารี และคณะ, 2565)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ใน

ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 และแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกและลบอยู่ในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ประกอบด้วย ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้าน ความฉลาดทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ แรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู แบ่งเป็นรายด้านดังนี้ 1) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษา การพัฒนาตนเองและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้สื่อ CAI ช่วยสอนให้เกิดการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักสืบค้นวิทยาการใหม่ๆ 2) วิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องมีทักษะ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ ความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 3) ความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรเป็นผู้มีความรอบรู้ มีองค์ ความรู้รอบด้าน และเชี่ยวชาญ 4) ความฉลาดทางอารมณ์ ผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมอารมณ์ตนเอง ไม่ แสดงอารมณ์ในทางลบต่อผู้ร่วมงาน และการอ่านใจคาดเดาความคิดของคนรอบข้าง และมีข้อเสนอแนะจากการ วิจัยดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนว ทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนส่งเสริม การพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งผลต่อแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ของโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ).
- ฐนพร จันทรมั่น. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสรีนธรปริทรรศน์, 2 (22), 205-220.
- นิตยา หอยมุกข์. (2562). กลยุทธ์การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์, 7(1), 92-112.
- บุญช่วย สายราม. (2557). ทักษะภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่. เรียกใช้เมื่อ 23 มกราคม 2565 จาก <http://drammsu.blogspot.com/2014/11/blog-post.html>
- พระมหาอำพล ชัยสารี และคณะ. (2565). ภาวะผู้นำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเชื่อมั่นในตนเอง . วารสารพัฒนาการเรียนรู้ยุคใหม่, 7(7), 417-436.
- มนต์รัก วงศ์พุทธะ. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลัก ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา . มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา;กรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศตวรรษที่ . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น กรุป.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับ การเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษาหลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- สุพัตรา ภูนาวัง. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบันดาลใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2554). ภาวะผู้นำของนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. เรียกใช้เมื่อ 23 มกราคม 2565 จาก http://www.supatta.haysamy.com/leader_pro.html
- สุมาพร ทำทอง. (2554). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มวิภาวดี สังกัด กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- Cronbach. Lee J. (1970). Essentials of Psychological Testing. 3rd.ed. New York: Harper&Row.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3),607-610.